

18. ČÍSLO / VI. ROČNÍK

6,- Kč (7,- Sk)

3. KVĚTNA 1998

Z obsahu:

**Jediný křest
křesťanského
společenství**

Jan Pavel II. při
generální audienci
15. dubna 1998
– strana 2 –

**Rozkvět májových
pobožností**

– strana 4 –

**Křížové tažení
modliteb o dary
Ducha svatého**

– strana 4 –

Akt lítosti

Kardinál Cassidy
představil ve
Vatikánu dokument
k holocaustu
– strana 6 –

**Klíčový pojem –
práce**

Úvaha k svátku
sv. Josefa – dělníka
– strana 7 –

**Pravdu uskutečňovat
v lásce**

Ke dni modliteb za
duchovní povolání
– strana 8 –

**Maria – matka
Církve**

– strana 12 –

Jediný křest křesťanského společenství

Dnešní generální audienci se koná ve velikonočním oktávu. V tomto týdnu a během celé doby až do Letnic křesťanské společenství vnímá zvláštním způsobem živou a účinnou přítomnost vzkríšeného Krista. V úchvatném rámci světla a jásotu, jež jsou příznačné pro velikonoční dobu, budeme pokračovat v našich úvahách v přípravě na Velké jubileum roku 2000. Dnes se budeme ještě zabývat svátostí křtu, který tím, že ponořuje člověka do tajemství Kristovy smrti a zmrtvýchvstání, udílí mu synovství Boží a začleňuje ho do církve.

Křest – základní svátost

Křest je pro křesťanské společenství podstatný. Zvláště list Efeským klade křest mezi **základy společenství, které spojuje učedníky s Kristem: Jen jedno je tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech...** (Ef 4,4-6).

Potvrzení jediného křtu v souvislosti s jinými základy církevní jednoty nabyvá zvláštní důležitosti. Ve skutečnosti odkazuje na jediného Otce, který ve křtu nabízí všem Boží synovství. Je důvěrně spojen s Kristem, jediným Pánem, který spojuje všechny pokřtěné ve svém mystickém těle, i s Duchem svatým, principem jednoty v rozmanitosti darů. **Křest jako svátost víry uděluje život, který otevírá přístup do**

věčnosti, tedy se vztahuje k naději, která s jistotou očekává splnění Božích příslibů. Jediný křest vyjadřuje tudíž jednotu celého tajemství spásy.

Křest – znamení a základ jednoty

Když chce Pavel ukázat jednotu církve, přirovnává ji k tělu, Kristovu tělu, vybudovanému právě prostřednictvím křtu:

Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo, ať už jsme Židé či Řekové, otroci nebo svobodní, všichni jsme byli napojeni jedním Duchem (1 Kor 12,13).

Duch svatý je principem jednoty těla, neboť oživuje jak Krista – Hlavu, tak jeho údy. Tím, že všichni pokřtění přijímají Ducha bez ohledu na rozdílnost původu, národnosti, kultury, pohlaví a společenského postavení, jsou sjednoceni

v Kristově těle, takže apoštol Pavel může říci: *Už není Žid nebo Řek, už není otrok anebo člověk svobodný, už není muž anebo žena; všichni jste jeden v Kristu Ježíši* (Gal 3,28).

Na základě křtu vybízí první Petrův list křesťany, aby se semkli kolem Krista a přispívali k budování duchovní stavby, kterou on založil sám na sobě: *K němu přistupujte, k živému kameni, který lidé sice odhodili, ale který je v očích Božích vyvolený a vzácný, a vy sami se staňte živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvím, které přináší duchovní oběti Bohu příjemné skrze Ježíše Krista* (2, 4-5). **Křest tedy sjednocuje všechny věřící v jediném Kristově kněžství** a opravňuje je, aby směli mít účast na obřadech Církve a aby proměňovali svůj život v duchovní oběť milou Bohu. Takovým způsobem rostou ve svatosti a ovlivňují rozvoj celého společenství.

Křest jako misijní poslání

Křest je také pramenem apoštolského dynamismu. Misijní úkol pokřtěných v souladu s jejich povoláním velmi důkladně připomněl koncil, který v konstituci *Lumen gentium* učí: *Na každého Kristova učedníka připadá příslušný díl závazku šířit víru* (o. 17). V encyklice *Redemptoris missio* jsem zdůraznil, že **v síle křtu jsou všichni laikové misionáři** (srov. o. 71).

Základ ekumenického sblížení

Křest je také základním východiskem pro ekumenické

sblížení. Když dekret o ekumenismu hovoří o našich odloučených bratřích, prohlašuje: *Ti, kdo věří v Krista a rádně přijali křest, jsou v určitém společenství s katolickou církví, i když ne dokonalém* (o.3). Platně udělený křest totiž působí účinné začlenění do Krista a činí **všechny pokřtěné, ať už patří ke kterémukoliv vyznání, opravdu bratry a sestrami v Pánu**. Toto je učení koncilu v tomto směru: *Křest vytváří svátostné pouto jednoty mezi všemi, kdo se křtem znovu narodili* (tamt. 22).

Je to počáteční společenství, které vyžaduje, aby bylo rozvíjeno směrem k plné jednotě, jak připomíná týž koncil: *Křest sám o sobě je jenom počátkem a výchozím bodem, neboť cele směřuje k dosažení plnosti života v Kristu. A tak je křest zaměřen k úplnému vyznání víry, k úplnému začlenění do institutu spásy, jak jej chtěl sám Kristus, a konečně k úplnému zapojení do eucharistického společenství* (tamt.).

Tento ekumenický zřetel křtu zasluhuje, aby byl s vyhlídkou na blížící se jubileum zvláště zdůrazněn (srov. *Tertio milenio adv.* 41).

Po dvou tisíciletích od Kristova příchodu se křesťané bohužel představují světu bez plné jednoty, po níž on tak toužil a za kterou tak prosil. Přesto však nesmíme zapomínat, že to, co nás už dnes spojuje, je něco velkého. Je nutné podporovat na všech úrovních doktrinální dialog, vzájemnou otevřenost a spolupráci a především **duchovní ekumenismus modlitby a úsilí o svatost**. Právě křestní milost je základem, na němž je třeba budovat onu plnou jednotu, k jaké nás Duch svatý bez ustání pobízí.

*Bolletino quotidiano Vaticano
Mezilitulky a zdůraznění
redakce Světla*

Beránek Pastýřem

Zamyšlení nad čteními dnešní neděle

**Moje ovce nikdo
z mé ruky nevytrhne**

Zúčastníš-li se Pavlova kázání v antiošské synagoze, můžeš z toho načerpat mnoho užítka a povzbuzení. Není to potěšující dívat se, jak se celé město shromažďuje, aby vyslechlo Boží slovo? Vidíš tu názorně, co může způsobit Duch svatý, počítáme-li především s jeho milostí a nikoliv s vlastními silami a domnělým věhlasem.

Všímej si, jak působí apoštolská horlivost Pavla a Barnabáše na přítomné. Zdá se, že úspěch je jednoznačný. Nestačí však pouze pohled na ty, kteří se tlačí kolem hlasatelů evangelia. Snad právě pro tento nával nevidíš, že mezi přítomnými jsou také ti, u kterých kladný ohlas a četná obrácení vyvolávají nelibost. Cítí se ohroženi tím, že někdo jiný sklízí úspěch, který by rádi sklízeli sami. Ti nejhorlivější z nich se již podrážděně hlásí o slovo. Necháávají se dokonce strhnout k urážkám, které se nedotýkají jen apoštolů, ale samého Boha. Míra společné radosti na jedné straně může být i mírou nevráživosti na straně druhé.

Je to smutná věc, že právě ti, kterým by mělo být slovo Božích poslů nejbližší, stávají se ze sobecky lidských pohnutek jejich nepřáteli. Kdo nemyslí na sebe, ale hledá Boha, těší se z jeho úspěchu, ať se o něj zasloužil kdokoliv. Nejde přece o nás, ale o Boží slávu a vítězství jeho lásky v lidských srdcích. Nediv se tedy, že Bůh si na druhé straně překvapivě otevírá přístup k duším, kde bys to – lidsky posuzováno – nejméně předpokládal.

K čemu se uchýlí uražená ješitnost, která neuspěla v otevřeném srovnání? K zákulisním intrikám, hanobení a nakonec k násilí. Aby se ospravedlnili sami před sebou, získávají pomluvami na svou stranu dokonce důvěřivé zbožné duše. Nediv se proto, když vidíš kolem sebe tolik nesvornosti i mezi těmi, které jsi pokládal za nejhorlivější a nejoddanější Boží ctitele. Je to ovoce jedovatého ďáblového semene. Vidíš zde jako na malém vzorku, jak se rodí všechna pronásledování. Žárlivost zplodí závist, závist zplodí intriky a pomluvy, intriky zplodí násilí, a to všechno pod pláštěm domnělé horlivosti.

To všechno by tě však nemělo překvapit. Je to jedna z prvních pravd, na které Pán upozornil již na začátku svého působení: *Budou vás kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhaně vám přepisovat kdejakou špatnost. Tak pronásledovali již proroky, kteří byli před vámi⁽¹⁾*. Netrap se a nestarej, staneš-li se sám obětí takového počínání. *Není učedník větší než jeho pán. Jestliže mne pronásledovali, i vás budou pronásledovat⁽²⁾*. Nejsou jen soužení, která působí vnější nepřítel. Můžeš se dočkat příkoří od vlastních bratří.

To, co je pro tebe důležité, není, zda máš pokoj od lidí. Starej se o jediné, abys patřil k ovčím, které *slyšely Pánův hlas a šly vždy za ním*. Jeho pastýřská starostlivost směřuje dále než k pokoji a uznání na tomto světě. Stará se pro své ovce o život věčný. A stará se o něj s veškerou rozhodností, proti které nic nezmožou žádné lidské intriky, ba dokonce ani lidské násilí. Zůstaneš-li Jeho ovčí, *nikdo tě nevytrhne z Jeho ruky*. Není to jen Jeho ruka, je to taktéž ruka Otcova. *Já a Otec jedno jsme*. Sv. Jan ti nabízí útěchu, která je nade všechny útěchy. Otevírá před tebou pohled na tvou budoucnost: *ukazuje ti veliký zástup, který by nikdo nespočítal; stojí před trůnem a před Beránkem*.

Ptáš se, kdo to je? Právě ti, *kteří přicházejí z velkého soužení*. Kdysi *slabé stádce vešlo tam, kde je předešel jeho vítězný Pastýř⁽³⁾ – Beránek*. Kdo by naplnil nebe, kdyby nebylo těch, kteří zde strádají pro svého Pána? Z čeho by se radovali, kdyby nebylo oněch slz, které sám *Bůh setřel z jejich očí*? Ke všem těm, kteří byli soužení a ponižováni, se nyní *snížil Ten, který sedí na trůně a bude bydlet spolu s nimi*. Netrap se tedy ani pro možná soužení, ať přicházejí odkudkoliv. Co tě může oprávněně trápit, je, aby sis nemusel *setřást prach z nohou na svědectví proti těm, kdo nejsou hodni věčného života*. Pros Beránka za všechny, kdo připravují *jeho věrným soužení, aby je přivedl k pramenům živé vody*, dal jim milost svého poznání a odpuštění, *neboť Jeho milosrdenství je věčné⁽⁴⁾*.

Bratr Amadeus

Pozn.

⁽¹⁾ Mt 5, 11n

⁽²⁾ J 15,20

⁽³⁾ srov. vstupní modlitbu

⁽⁴⁾ srov. resp. žalm 100

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 13,14.43–52

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisídii.

Tam šli v sobotu do synagogy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrni Boží milosti.

Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči.

Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte a nepokládáte se za hodné věčného života, obracíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: „Urcil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.“

Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině.

Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2. čtení – Zj 7,9.14b–17

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou.

A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velkého soužení; roucho si doběla vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim snížil a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

Evangelium – Jan 10,27–30

Ježíš řekl:

„Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou.

Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

Rozkvět májových pobožností

Původ májových pobožností leží v nedohlednu. Původně se v měsíci máji uctíval především svatý Kříž, jehož nalezení se dříve slavilo 3. května. Protože na květen spadá také svátek Nanebevstoupení Páně, spojovaly oba svátky dny modliteb a uctívání sv. Kříže. Měsíc máj byl původně také měsícem modliteb o budoucí úrodu, aby byly uchráněny květy a mohly přinést včas své plody. Odtud vznikla myšlenka zasvětit tento měsíc květů Panně Marii. Zcela bezpečně víme, že r. 1784 v kostele kamiliánů ve Ferrafe byl poprvé slaven měsíc máj každodenními pobož-

nostmi k Panně Marii. Až dosud se tak dělo spíše v soukromí domovů. Existují svědectví o takových soukromých, zčásti veřejných pobožnostech z r. 1739 z Grezzana u Verony. Domácí mariánské pobožnosti doporučil janovský biskup v r. 1747. V r. 1813 se májové pobožnosti konaly již nejméně ve 20 římských kostelích.

Z Itálie se májové pobožnosti rozšířily do Francie. Jejich propagátorem byl jezuita Pierre Doré (1733–1816), který se s nimi seznámil právě v Itálii. Ve Francii se tyto pobožnosti ujaly v době restaurace po Francouzské revoluci. Byly chápá-

ny jako duchovní a církevní protiváha pohansky pojímaného »svátku jara«, zaváděného za revoluce. V r. 1830 se již májové pobožnosti konaly téměř všude. Ve Strasbourgu je vedl pověstný kazatel Simon Ferdinand Mühe (1788–1870). Za biskupa Andrease Rässe dostaly májové pobožnosti formu lidových misí. Z Francie se májové šířily do Holandska a Lucemburska. Ve Švýcarsku se první májové konaly 1808 v jezuitském kostele v Brigg. V kapucínském klášteře v Näfelsu se začala konat májová kázání, která se stala charakteristickou složkou májových pobožností.

V Rakousku jsou první zprávy o mariánských pobožnostech z Innsbrucku z r. 1841. Následoval Salzburg, St. Pölten a konečně r. 1855 Vídeň. Z Innsbrucku se dostaly májové do Brna (1852) a v r. 1860 do Prahy a do Litoměřic.

Májové pobožnosti se tak v polovině 19. století staly nejvýznamnější formou mariánské úcty. Původně soukromé pobožnosti se staly předmětem petičí, aby byly zařazeny mezi oficiální pobožnosti. Mnoho biskupů dalo svůj souhlas najevo tím, že se pobožností sami osobně účastnili. Hlavním impulzem bylo vyhlášení dogmatu o neposkrvněném početí Panny Marie v r. 1854. V mnoha diecézích bylo pak toto dogma oficiálně oznámeno v květnu 1855. Bouřlivé politické události podporovaly potřebu propagovat tuto formu mariánské úcty jako protiváhu sekularizace a kulturního boje. Silnou pobídkou byla také tíživá situace za obou světových válek. Po vypuknutí 1. světové války nařídil papež Benedikt XV. v máji 1915 modlitby za mír. Také v r. 1939 vyzval Pius XII. věřící v květnu k zvláštním modlitbám za mír mezi

Křížové tažení modliteb o dary Ducha svatého

Mnoho velkých svatých mužů (na př. Lev XIII.) zdůraňuje, že věřící musí odčiniť neodpuštělné zanedbávání úcty k Duchu svatému.

Před 200 lety zemřela v pověsti svatosti řádová sestra Jana Rogerová. Zanechala nám celoroční pobožnost vyprošující sedmero darů Ducha svatého: »Tento druh pobožnosti vyprošující sedmero darů Ducha svatého je velmi vhodný k tomu, aby utišil Boží hněv, rozmnožil víru, zničil kacířství, přive-

dl bloudící na cestu spásy, zabránil pronásledování, soužení a bojům v Církvi; je účinný proti všem nepřítelům a překážkám spásy«.

Zahájení a trvání pobožnosti: Pobožnost trvá od jedné letnic k druhým (ale je možno začít i kdykoliv jindy).

Způsob pobožnosti:

Začneme o letnicích a modlíme se sedm týdnů o dar **moudrosti**. Další sedm týdnů prosíme o dar **rozumu**. V dalších sedmi týdnech o dar **umění**, pak sedm týdnů o dar **rady**. Následuje sedm týdnů modliteb o dar **síly**, pak sedm týdnů modliteb o dar **zbožnosti** a konečně sedm týdnů o dar **bázně Boží**.

Každých sedm týdnů má zahájit mše svatá ke cti Ducha svatého, při které se všichni modlí o příslušný dar Ducha svatého. K této pobožnosti by se měly spojit klášterní komunity, seminaristé a také jednotlivé rodiny.

Denní modlitba účastníků:

Bože, Duchu svatý, Ty, který můžeš za všech okolností změnit tvář země, dej nám všem, kteří tě prosíme z celého srdce, pro zásluhy Ježíše Krista a na přimluvu Panny Marie a všech andělů a svatých pravý pokoj a sedmero svých darů, zvláště pak dar ...

Připojí se »Otče náš«, »Zdravas« a »Sláva Otci«

(Otištěno ve Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt s církevním schválením)

Jestliže vy, ačkoliv jste zlí, umíte dávat dobré dary svým dětem, čím spíše Otec váš nebeský dá dobré dary těm, kteří jej o to prosí (Lk 11,13).

Kalendář Křížového tažení modliteb za dary Ducha svatého v roce 1998/99:

1. 31. 5 – 18. 7. dar moudrosti
2. 19. 7 – 5. 9. rozumu
3. 6. 9. – 24. 10. umění
4. 25. 10. – 12. 12. rady
5. 13. 12. – 30. 1. síly
6. 31. 1 – 20. 3. zbožnosti
7. 21. 3 – 1. 5. bázně Boží

národy. Především se na těchto modlitbách měly podílet děti. Bylo to přání, které papež mezi léty 1939 a 1944 několikrát opakoval. Konání májových pobožností doporučil Pius XII. také ve své encyklice *Mediator Dei* z r. 1947 (viz čl. 180).

Zpočátku tedy probíhaly souběžně domácí a společné veřejné pobožnosti. Stále více se však prosazovala veřejná pobožnost v chrámě. Zvláště okázale se slavila první a poslední májová pobožnost. Zahájení a uzavření májových bylo záležitostí sídelních a světicích biskupů. Tyto pobožnosti se spojovaly také se slavením svátků, které hojně připadají na měsíce květen: Nanebevstoupení Páně, Seslání Ducha svatého. Jako denní doba se stále více prosazoval večer. Především ve 20. století se konaly májové v podvečer. Doba trvání bývala od 30 do 60 minut. Program pobožnosti se ustálil na mariánské promluvě a rozjímání, zpěvu písní a žalmů, modlitbě Litanie loretánské a zpravidla pak v závěru na svátostném požehnání buďto ciboriem, nebo častěji monstrancí.

Velkou roli sehrával slavnostní charakter májových pobožností. Vedle vyzdobeného mariánského oltáře měly svůj význam duchovní vrcholy, jakými bylo vystavení Nejsvětější svátosti, adorace a svátostné požehnání.

Můžeme říci, že léta 1850–1950 byla stoletím májových pobožností. V tzv. etapě obnovy po II. vatikánském koncilu došlo neprávem k výraznému poklesu zájmu o tuto formu zbožnosti. Teprve v poslední době se setkáváme s oživeným zájmem o znovuzavedení májových pobožností. To odpovídá skutečnému duchu koncilu, neboť koncilní otcové si výslovně přáli, aby dosavadní obyčeje a pobožnosti zůstaly zachovány.

Podle Marienlexikon 1992 zpracoval L. Štula

»Jsem ten, kdo přichází«

Obrácení

Konec pronásledování dal Zollimu svobodu, aby zaujal postoj k tomu, co v něm již dlouho zrálo: přiklonit se ke katolické víře. V srpnu 1944 se světil jezuitovi Pavlu Dezzovi. Zabýval se již tehdy myšlenkou požádat o přijetí do katolické Církve. »Otče, moje žádost o křest vůbec neznamena *do ut des* (něco za něco). Prosím o křestní vodu a o nic víc. Jsem chudý, nacisté mi vzali úplně všechno. To nevádí, já žiji jako chudý a jako chudý také zemřu. Důvěřuji Prozřetelnosti.«

Když Zolli v září 1944 slavil s židovskou obcí opět poprvé na svobodě svátek *Yom Kippur*, viděl v průběhu liturgie postavu Ježíše Krista zahalenu do bílého pláště, jak mu říká: »Jsi zde naposled.« Ale také jeho paní a dcera měly stejné vidění. Zdálo se, že naदेश čas. K překvapení všech se Zolli vzdal úřadu velkého rabína. O důvodech nemluvil, aby nevzbudil předčasně rozruch. Nabídl mu, aby vedl nově utvořenou rabínskou vysokou školu. Znamenalo to, že opět získal svou pověst, ale odmítl i to.

13. února 1945 přijal Zolli v jedné boční kapli chrámu Panny Marie Andělské křest svatý. Přítomno bylo jen asi 15 osob, mezi nimi jezuita Augustin Bea, pozdější velká osobnost ekumenického dialogu. Současně se dala pokřtít i jeho žena. Dcera následovala své rodiče o několik let později.

**Z tisíce květů jara
jen málokterý dozraje
k podzimnímu plodu;
z tisíce objetí lásky
jen málokteré dozraje
k niternému
uklidňujícímu přátelství.**

Enrico Pestalozzi

Bývalý rabín si vybral za křestní jméno Eugenio (Evžen), jeho žena byla pokřtěna jako Marie. Ještě tutéž noc se u Zolliho ohlásila jedna americká zpravodajská agentura: »Znamená to, že jste se dal pokřtít? Není-li to pravda, dementujte to. Je-li to pravda, bude to zítra v novinách.« Tak byla prolomena diskretnost, kterou chtěl Zolli původně zachovat. A tak začaly pro něho i pro jeho rodinu tvrdé časy. Hrozby a pomluvy jej deptaly. Jedny noviny označily Zolliho za »hada«, který vyklouzl z nejstarší židovské obce světa, a časopis *Judaism* napsal, že jeho dcera a později narozená vnučka musely ještě dlouho po jeho smrti snášet osočování. Rodina musela opustit byt, který se nacházel v blízkosti synagogy. Zolli našel přijetí na Gregoriánské univerzitě, žena a dcera v jednom konventu.

Krátce po obrácení přijal Zolliho v soukromé audienci papež Pius XII. Při této příležitosti prosil Svatého otce, aby vypustil z velkopáteční liturgie přímluvu: *Oremus et pro perfidis Iudeis* (Prosme také za pro radné Židy), formulaci, která zatěžuje porozumění mezi křesťany a Židy. V té době byla změna liturgického textu totéž co nemožná. Ale Pius XII. rozuměl Zolliho prosbě a publikoval v *L'Osservatore Romano* vysvětlení, že výraz *perfidie* znamená v historické souvislosti totéž co *nevěřící* a neobsahuje žádné další významy.

Přirozeně byl Zolliho přístup ke katolické Církvi pro celé židovství z lidského hlediska velkou ztrátou. – P. Pavel Dezza napsal v r. 1981 v listu *La Civiltà Cattolica*, že američtí Židé nabídli Zollimu za jeho návrat k židovství obrovskou sumu. Podobné pokusy se děly i ze strany protestantů. Doufali, že se jim podaří

Pokračování na str. 6

Petr představuje základ Církve. Podle Cullmanna je to však časově omezený fakt. Domnívá se, že to platí i »moci klíče«, zplnomocnění svazovat a rozsvazovat. Když prý však Petr jednou zemřel, nemůže znovu vstát a vést další generaci.

V Říme vede Petr určitou obec a katolická exegeze se shoduje v tom, že je to ta obec, která vedla celou Církev. Ale pro Cullmanna není možno najít v Matoušově textu nic, co by hovořilo o nástupci, ani nic o určité obci, která přejímá nástupnictví.

V oslovení se o primátu říká: TY JSI SKÁLA A NA TĚ SKÁLE ZBUDUJI SVOU CÍRKEV. To znamená, že Petr je Skála. Zůstaňme u tohoto obrazu: Petr je Skála. Kristus tak určil místo. Skálou není možno hnout, zůstává provždy.

A na této Skále stojí Církev, JEDNA CÍRKEV. Kristus mluví jen o jedné Církvi. Cullmann se stará o to, co vzniklo teprve později v dějinách, tzn. vystoupilo mnoho církví. Výraz ecclesia, který Kristus použil, nemůžeme vykládat v duchu pozdějších událostí. Copak nám nestačí to, co řekl Kristus?

Když mi někdo řekne: »Ale Petr není žádná skála. Je to člověk, který je srovnáván se skálou.« Dobře. Tak hledíme TERCIMUM COMPARATIONIS (to třetí, co je oběma společné). A to je nepohnutelnost, nepřesaditelnost.

A kdyby tato ecclesia někdy zanikla, musela by se pak znovu vystavět na stejné Skále?

Na tuto otázku bych chtěl odpovědět takto: Mám plnou důvěru v moc Ježíše Krista. Jím vystavěná budova se nemůže zhroutit.

Z knihy Evžena Zolliho: Petrovo vyznání a Petrovo drama, Cor unum, Řím 1964

získat Zolliho pro kritiku biblického zdůvodnění papežského primátu. Tak sdělil protestantský teolog Oscar Cullmann časopisu 30giorni, že »by Zollimu velice rád nabídl katedru v Baselu«. Ale Zolli naopak, jak to vyplývá i z posmrtného zveřejnění spisu o primátu, zůstal kritikem Cullmannových tézí o papežství a dokázal z evangelia, jak významnou roli svěřil Kristus apoštolskému knížeti sv. Petru.

Zolli přirovnal své obrácení k situaci člověka, který dlouho putuje po hranici své země, až si náhle uvědomí, že vstoupil do jiné vlasti, i když krajina zůstává stále stejná. Ve skutečnosti podporovaly jeho sblížení s křesťanstvím dvě myšlenky, které Zolliho zaměstnávaly už od dětství a které se spolu stále více sblížovaly: na jedné straně Izaiášova slova o Božím Služebníku, ve kterých viděl nejkrásněji vyjádřenu bolestnou skutečnost člověka a která pokládal za vrchol židovského náboženství. Na druhé straně jej upoutal ukřižovaný Kristus, na kterého narazil poprvé jako chlapec v bytě jednoho svého spolužáka: »Kdo je ten muž, který je ukřižován jako zločinec?« ptal se, když se jeho pohled poprvé setkal s krucifixem na stěně. »Ježíš Kristus,« odpověděl jeho přítel. Od té doby jej pronásledovala myšlenka, není-

-li Ježíš Kristus právě tím člověkem, o kterém mluví Izaiáš, ten neviný a pokorný muž, který přijal smrt za hříchy všech lidí. A Zolli dospíval stále více k přesvědčení, až konečně udělal krok, který, abychom použili slova rabína Mayera Bermána, »změnil jeho životní cestu na nejpozoruhodnější událost moderního židovského života, ano, na jedinečnou událost židovských dějin«.

Při pohledu na nejvýznamnější konverzi z židovství ke křesťanství, jakou představuje Šavel z Tarsu, píše Zolli ve své autobiografii *Before the Dawn*: »Je snad obrácení nevěrou, nevěrou k dříve vyznávané víře? Nebylo by správné odpovídat zde překotně ano ani ne... nejdříve se musíme zastavit a zeptat se sama sebe, co je to víra. Víra je příslušnost, nikoliv k nějaké tradici, rodině nebo kmenu nebo dokonce k národu. Je to příslušnost našeho života a našeho díla k Boží vůli, tak jak se jednomu každému z nás zjevila v jeho nejhlubším vědomí. Byl snad sv. Pavel nevěrný? ... Židé, kteří se obracejí dnes stejně jako za časů sv. Pavla, ztratili, pokud jde o pozemský život, mnoho, ne-li dokonce všechno, ale současně získali mnoho, ne-li všechno v životě milosti.«

Z 30giorni 3/91 přeložil -Iš-

Podle Matouše (16,18) na Petrovo vyznání – Ty jsi Kristus, Syn Boha živého – odpověděl Ježíš: Ty jsi Petr a na té skále vystavím svou církev. »Skála«, nikoliv »kámen«. Církev má stát tedy na skále, na něčem, co je od přírody pevné. Jak by tomu také mohlo být jinak? Když při Ježíšově křtu poprvé zazněl z nebe hlas, který jej označil za Božího Syna, začal boj o osvobození člověka z moci Zlého. Ježíš posilován Duchem svatým se tohoto boje ujal. Pokušení na poušti představuje začátek boje, který vede satan, Boží nepřítel, proti Kristu, Osvoboditeli z moci d'ábla. Církev je proto vybudována na Skále, Petrovi. Kámen, i kdyby se jednalo o kámen nárožní, může někdo odstranit. Skálou nikdo nepohne. Odolá každému náporu.

Akt lítosti

Kardinál Cassidy představil ve Vatikánu dokument k holokaustu

V dokumentu k holokaustu lituje Vatikán zanedbání křesťanů a nejostřejším způsobem odsuzuje antisemitismus a všechny formy rasismu.

»Litujeme hluboce omylů a chyb těch synů a dcer Církve,« říká se v dokumentu komise pro křesťansko-židovské vztahy nazvaném *Vzpomínáme: úvaha nad holokaustem*. V době nacismu jsme zaznamenali také příklady odvážné pomoci křesťanů, prokázané Židům. Někteří z křesťanů se však nezachovali tak, jak bylo možno očekávat od následovníků Kristových. To musí být dnes pro nás pobídkou k lítosti.

V dokumentu se říká, že Církev chce na konci století vyjádřit hluboké politování nad zanedbáním svých synů a dcer v oné době. Jedná se tedy o akt lítosti. Církev se s hlubokou úctou sklání před velkým utrpením a zkušenostmi spojenými s vyhlazováním, které musel židovský národ prožít za druhé světové války.

Dokument vyjadřuje názor, že vzpomínka na holokaust nesmí nikdy zapadnout. Shoah-holokaust se již nikdy nesmí opakovat. Kráčeli bychom vstříc nebezpečí, že opět budou umírat oběti strašnou smrtí, kdybychom vášnivě nenastoupili cestu spravedlnosti a nestarali se o to, aby zlo opět nezvítězilo nad dobrem, jak se to stalo v případě milionů příslušníků židovského národa.

Nové vztahy

Současně vyjadřuje Vatikán naději, že vzniknou nové křesťansko-židovské vztahy. Vědomí viny z minulosti musí být také pevným závazkem změnit budoucnost. Již se nesmí vyskytovat u křesťanů protizidovské pocity a u židů pocity protikřesť-

ťanské, nýbrž musí je nahradit vzájemný respekt.

Text dále apeluje na křesťany, aby prohloubili vědomí svých vlastních židovských kořenů. Ježíš pochází z rodu Davidova a také Maria a apoštolové byli příslušníci židovského národa. Současně dokument zdůrazňuje, že shoah byl dílem »**extrémní ideologie, která má své kořeny mimo křesťanství**«. Musíme se nicméně ptát, »zda pronásledování Židů nacisty nebylo usnadněno protizidovskými předsudky«.

Kardinálové Bertram a Faulhaber

Dokument analyzuje vývoj křesťansko-židovských vztahů od antiky až po nacistické rasové zákony a zdůrazňuje, že Církev v Německu od počátku odsuzovala rasismus a zbožštění rasy a státu, jak je to zřejmé z kázání kardinálů Bertrama z Vratislavi a Faulhabera z Mnichova. Výslovně pak dokument připomíná text blahorečení berlínského dómského probošta a mučedníka Bernharda Lichtenberga. Také papežové Pius XI. a Pius XII. varovali před teoriemi, které popíraly jednotu lidské rasy a zbožšťovaly stát.

Nesmí se také zapomenout na ty křesťany, kteří Židům pomáhali. Vatikán připomíná, že židovské obce a židovští představitelé za tuto pomoc po válce děkovali. Toto poděkování platilo také papeži Piu XII. za to, co udělal osobně i skrze své zástupce, aby zachránil život tisícům Židů.

Podle KNA

Klíčový pojem – práce

Úvaha k svátku sv. Josefa – dělníka

Je tomu sto let, co se ve francouzském deník *L'Aurore* objevil otevřený dopis »J'accuse!« – Žaluji– prezidenta francouzské republiky, ve kterém Émile Zola vznáší svou žalobu pro nespravedlnost, jaké se stát dopustil na důstojníkovi Dreyfusovi pro nacionalistické a antisemitské smýšlení společnosti. Bylo to stejné smýšlení, které v následujícím století vedlo ke druhé světové válce a holocaustu.

V dnešní době opět dochází nejen ve Francii k tomu, že jsou některé skupiny obyvatelstva vytlačovány na okraj, protože nejsou jako ty ostatní. Jsou však jiní pouze proto, že nemají zajištěn takový životní standart jako druzí. Jsou totiž dlouhodobě bez práce.

Nezaměstnaní v jedné zemi stejně jako v druhé nechtějí nic více, než náležet do společnosti jako každý jiný. Ale současná, za blahobytem se ženoucí společnost jak v dolarové, tak v euro-oblasti uznává za společenskou veličinu pouze ty, kteří mají své příjmy, platí daně, kteří plní pokladny finančních úřadů a dávají vydělat podnikatelům. Je to nemilosrdná logika kapitálu a trhu, v níž se sociální složka ztrácí v dusné mlze globalizace.

Je to jen osud? Je zajímavé, jak se nyní shoduje hlas francouzského komunistického vůdce Roberta Hueho a hlas Jana Pavla II. Hue v jednom rozhlasovém interview hovoří o »boji o lidskou důstojnost«. Takřka týmiž slovy popsal Jan Pavel II. v encyklice *Laborem exercens* vztah mezi prací a důstojností člověka. Člověk se uskutečňuje právě prací, stává se svým způsobem »více člověkem«. Jenže člověk se nedefinuje pouze prací. Důstojnost sama práci předchází.

V tom je zásadní rozdíl mezi dvěma světovými názory, pokud jde o pojem práce a nezaměstnanosti. Jak důležité je najít společného jmenovatele těchto dvou pojmů, ukazuje horentní nárůst nezaměstnanosti v Německu a masové protesty ve Francii (tedy v hlavních zemích Evropy, do které se chceme začlenit).

Myšlenky, které papež vtělil do své encykliky, vydané již 14. září 1981, jdou daleko za hranice komunistického smýšlení. Hue chce »bohatým vzít a dát chudým«. To je pojem spravedlnosti z repertoáru neprávě nápaditých revolucionářů, kteří jsou jinak právem rozhořčeni nad nespravedlivým rozdělením statků ve společnosti. Hue kráčí zcela v linii duchovně spřízněného Karla Marxe. I on chtěl, cum grano salis, takto přerozdělit. Jeho devizou bylo ovšem materialisticky určené vědomí. Jenže duch překračuje hmotu. Nikoliv práce, která vytváří materiální statky, je zdrojem lidské důstojnosti, nýbrž je jím sama lidská osobnost.

Již v úvodu k encyklice *Laborem exercens* píše Jan Pavel II.: »Práce s sebou přináší zvláštní znak lidské osoby... tento znak je určován vnitřní kvalitou lidské osoby a tvoří v jistém smyslu podstatu její bytosti.« A dále pokračuje: »Člověk si má podrobit zemi, má ji ovládnout, protože je obrazem Božím, to znamená, je bytostí, která si uvědomuje samu sebe, je schopná rozumného jednání, rozhodování a sebeuskutečňování. Jako osoba je člověk proto subjektem práce. Člověk pracuje jako osoba a vykonává určitá jednání, která patří k pracovnímu procesu.«

Marx a Hue naopak vidí napřed práci a člověka teprve jako

faktor práce, tedy jako funkci matérie. Odvozují lidskou důstojnost od vlastnění pracovního místa. Ale práce a pracovní místo jsou pouhé nástroje, i když nezbytné, k uskutečnění člověka a jeho osobnosti. Marx a jeho epigoni myslí v kolektivech, vlastnictví a funkcích. Hmota podle nich určuje vědomí. Církev myslí ve vztazích, osobách, pro ni je to duch, který vytváří řád. Proto »důstojnost práce nespočívá na jejích objektivních, nýbrž subjektivních dimenzích« (Jan Pavel II.).

Ani francouzský premiér socialista Lionel Jospin nechápe tento rozdíl, tuto hierarchii mezi člověkem-osobou-pracímaterií. Myslí zrovna tak v kategoriích přerozdělení toho, co je k dispozici, na více pracovních míst. Chce zkrátit pracovní dobu na 35 hodin týdně. V tomto smýšlení nachází soudružské pochopení v Německu a v Evropě. Jenže strukturální reforma společnosti nemůže začínat od přerozdělení jmění, nýbrž musí začít tam, kde člověk tvoří střed, konkrétně tam, kde se vytvářejí nikoliv hmotné, ale lidské hodnoty: ve výchově, v domácí práci, ve vzdělání. Neboť, jak říká papež, »smysl práce, kterou člověk vykonává, i když se třeba jedná o práci, která podle všeobecného hodnocení stojí na nejnižším stupni služebnosti jako zcela monotónní nebo dokonce opovrhovaná práce, je nakonec vždy v člověku samotném«. Snad myslel přitom papež i na práci v domácnosti. Její společenské hodnocení je velmi nízké, a právě při této práci se tvoří základ budoucnosti, a to nejen pro rodiny, ale pro celou společnost.

Dodejme: takový požadavek je pro politiky, kteří myslí v krátkých termínech a vysoce dotovaných postech, těžko pochopitelný. Ale čistě ekonomické, liberalistické nebo kolektivistické smýšlení a hodnocení práce je již překonané a doko-

nale demonstrovalo své rozvratné působení. Tato mentalita rozdělovala a přerozdělovala ve jménu stejné ideologie, která na počátku nabízela blahobyť non plus ultra, vnucovala jej člověku, a výsledek byl více než opačný. Dnes je zapotřebí, jak řekl papež Jan Pavel II. již na počátku svého pontifikátu, tedy několik let před zvratem a před začátkem diskuzí o globalizaci, »dát nový obsah lidské práci a nově formulovat úkoly, které na tomto úseku stojí před každým člověkem, každou rodinou, každým národem a vůbec celým lidstvem... Jestliže dříve se stavěl do popředí především problém tříd, pak nyní stojí před námi problém světa.«

Tuto »univerzální dimenzi práce« mohou politikové uzнат jedině tehdy, když pochopí, že »základem hodnoty práce je sám člověk« (Jan Pavel II.), a nikoliv cena nebo zisk. Nemusel by to být od politiků ani tak velký div. Neboť toto poznání odpovídá touze člověka. Patří současně k jeho genetickému programu, s jakým vstupuje do světa a do společnosti.

Jürgen Liminski
Der Fels 2/98

Pravdu uskutečňovat v lásce

O Institutu Krista Krále a Velekněze

Stinné duby, vysoké cypřiše. Zlatorudě a mořskou zelení září okolní hory pod renesančně modrým večerním nebem. Z otevřených dveří barokní kaple zaznívá gregoriánský chorál. Osamělý zvon volá do ticha začínající toskánské noci. Mladí mužové s jasnými obličejí v klerikách a rochetách procházejí nádvořím mlčky k budově šlechtického sídla, obklopeného vodními příkopy. Jsme v Griciliano, v někdejší vile hraběte Martelliho, která je dnes sídlem semináře *Institutu Krista Krále a Velekněze*. Stále více seminaristů vychází z kaple na nádvoří a kráčejí k domu. Na čtyřicet mladých mužů se zde připravuje na kněžský stav.

Mezinárodní společnost

Není to pro tento mladý institut nijak snadná úloha. Toto společenství vzniklo v r. 1988 a vychovalo kolem 40 kněží, kteří dnes působí v Evropě i v zámoří. Přesto nemůže prior Institutu dr. Gilles Wach vyhovět požadavkům biskupů z celého světa. Prozatím vznik-

Prior Institutu dr. Gilles Wach na návštěvě u Svatého otce

ly obdobné domy v Africe, Španělsku, Itálii, Francii, Německu a nejposledněji i ve Spojených státech, Jižní Americe a Asii. Stále více mladých mužů z celého světa se zajímá o přijetí do takového institutu.

Úplné zasvěcení Ježíši Kristu

Přítom život v Griciliano není nijak snadný. Všechny práce si musejí seminaristé zajistit sami. Staré zdi šlechtické vily vypadají sice zvenčí pěkně, ale pro z pohodlné a rozmazané tu není nic. Strava je, jak se na seminář sluší, dobrá a zdravá. Jinak je každá minuta dne vyplněna modlitbou, studiem, domácí prací. Rozjímání, chvály, sexta, mše svatá, růženec, nešpory, kompletář, to všechno patří k programu stejně jako čištění zeleniny, umývání záchodů a zametání chodeb a dvora. Každodenní přednášky zabezpečují vnější i vlastní docenti, takže každý může získat církevně uznávané osvědčení. Společná spiritualita spojuje mnoho národností a umožňuje, že se tu rozvíjí velkodušnost srdce, které rádo přináší oběti, když jde o to, stát se knězem a sloužit

Budova Institutu Krista Krále a Velekněze

Církvi. Kdo tuto velkodušnost k úplnému sebeodevzdání nemá, myslí vždy nejdříve na sebe a na své zajištění. Ale to není dobrý výchozí bod ke kněžství. Být knězem, to znamená být podobný Kristu. Kdo chce právě toto, musí být připraven zřít se s radostí pro nebeské království vlastních výhod. *Kdo chce svůj život zachránit, ztratí jej, kdo však svůj život ztratí, ten jej zachrání.* V Griciliano to ještě velmi dobře vědí. Seminaristé se učí žít podle tohoto poznání...

Římskokatolicky

Pro nesporné úspěchy tohoto Institutu je jistě mnoho vysvětlení. Podstatné důvody jsou však především tyto tři: neochvějná věrnost Církvi, Kristovu zástupci na zemi a plnosti katolického pokladu víry. Příslušnost k Církvi se projevuje již ve vnějším vzezření. Vystupování mladých kněží a kleriků je plně římskokatolické. Klerika, vybrané chování, srdečnost, píle, veselá nenucenost a nepředstíraná zbožnost vytvářejí u příslušníků tohoto učiliště něco podmaňujícího. Zde nemá trvale místo žádné malicherné špehování, úzkostlivé pokrytectví nebo duchovní tiseň. Šíří všeobecné Církev, lásku k Římu, krásu víry zde představení předávají s velkou přesvědčivostí mladým lidem. Je to nesporně velké charisma dr. Gillesa Wacha, že dokáže i v těžkých dobách uchovávat u členů Institutu lásku k Církvi. To se netýká jen papeže. Institut má ty nejlepší vztahy k diecézním biskupům, v jejichž obvodech pracuje.

Uskutečňovat pravdu v lásce

Stále více biskupů oceňuje na Institutu právě nepolemický, láskyplný, a přece pevný a rozhodný způsob, jakým se zastává plnosti katolické pravdy. Jeden z patronů Institutu, sv. František Saleský, zde slouží jako nejlepší vzor. Tento světec jednou řekl: »Pravda se musí tak dlouho vařit v lásce, až začne sladce chutnat.« To není v dnešních vnitrocírkevních různých a diskuzích právě lehké. Ale dr. Wach je pro všechny členy Institutu dobrým příkladem v tom, jak praktikovat heslo Institutu: »Uskutečňovat pravdu v lásce!« Snaží se s neúnavnou srdečností, aby všem, kdo se přiblíží k Institutu, hlásal plnost víry bez jakýchkoliv krácení. Spolu se sv. Pavlem povzbuzuje seminaristy, aby hlásali poklad víry Církve *in omni patientia et doctrina* (s veškerou trpělivostí a učeností). Nikoliv diplomatická taktika, nýbrž úcta a respekt k nekonečně drahocenné duši jednoho každého člověka zde stojí v popředí. Plody tohoto přístupu jsou nesporné: svědčí o tom počet křtů, obrácení a povolání z mnoha zemí světa.

Liturgie papeže Jana XXIII.

To vše však souvisí s jiným specifickým tohoto Institutu, které je dědictvím dalšího patrona, sv. Benedikta: láska ke klasické římské liturgii v celé její uchvacující plnosti. Od počátku své existence těší se Institut Krista Krále a Velekněze z povolení slavít liturgii podle bohoslužebných knih pro-

mulgovaných papežem Janem XXIII. Kněží Institutu pěstují tuto liturgii s obzvláštní láskou. Již v semináři obdrží k tomu důkladnou dogmatickou, liturgicko-vědeckou a praktickou přípravu. Griciliano se stalo postupně liturgickým střediskem, které je známé vysokou důstojností svých liturgických obřadů. U některých věřících leží na klasické římské liturgii nevysvětlitelný druh tabu, při čemž zcela zapominají, že tato liturgie se rozvíjela takřka dva tisíce let, že skrze ni vyrostlo bezpočet světců, že děkujeme jejím mystickým dimenzím za nesmírné zástupy obrácených a že tato liturgie se slavila v průběhu II. vatikánského koncilu a ještě dlouho po něm. Institut chce proto napomáhat tomu, aby se toto tabu opět odbouralo. Přání Svatého otce Jana Pavla II. po velkodušném vytváření možností ke slavení tradiční liturgie se v Institutu neuskutečňuje pouze tím, že všichni kněží zde celebrují v tomto ritu, nýbrž také soustavným šířením vědomostí a znalostí o vyzařující síle a věroučném obsahu tohoto ritu, který pro ty, kdo jej poznali, odhaluje stále nové poklady.

Aniž by se uzavíral do neplodných sporů, postupuje tento Institut v jednotě s papežem a s biskupy ve velké důvěře v Boží pomoc a podporu. Ty, kteří neznají vnitřní přitažlivost a hloubku klasického ritu, zve, aby jej zažili svou vlastní duchovní zkušeností: *Pojďte a vizte!*

Žádné konkurenční myšlení

Římskokatolická šíře, trpělivá láska v hlásání pravdy a důstojné slavení klasické liturgie vytvářejí z Institutu společenství, kterému nechybí duchovní dynamika. Při tom se nesnaží toto *Společenství apoštolského života*, jak se tato forma po právní stránce nazývá, o žádnou konkurenci k existu-

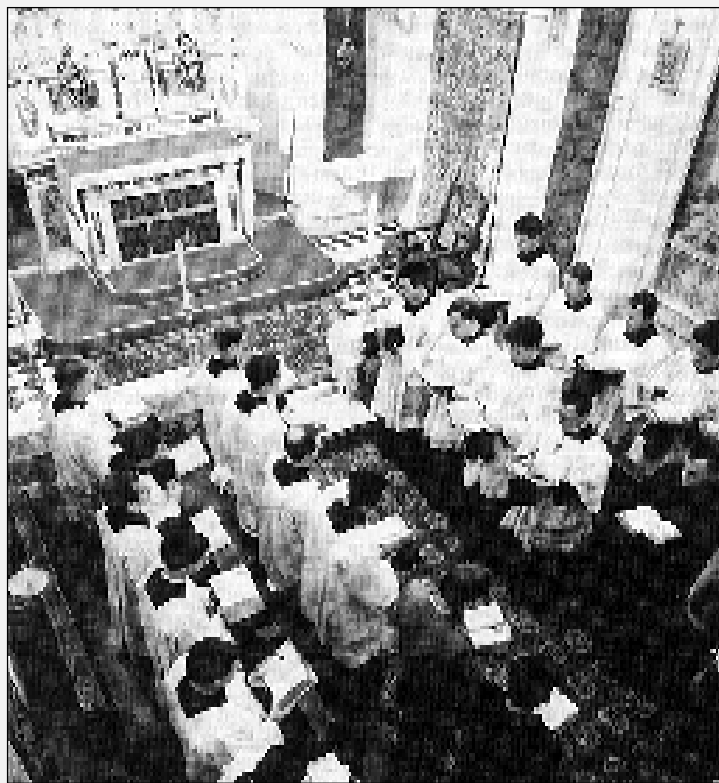
jícím seskupením. Ve Francii je stále více komunit, která pěstují klasickou liturgii. Těchto skupin nemůže být nikdy dost, protože v Církvi je prostor pro tolik rozličných darů a povolání s různým charakterem, charismata a horizonty, že je v zahradě Církve dosti místa pro všechny. Žádné společenství nemůže proto klasickou liturgii monopolizovat, nýbrž všechna musí spolupracovat na tom, aby se lidem dostávalo plnosti liturgického bohatství. Institut udržuje přátelské kontakty s mnoha novými společenstvími, protože z lásky k Církvi roste radost při spolupráci na Boží vinici.

Institut i v Bavorsku

Se souhlasem diecézního biskupa usídlil se Institut Krista Krále a Velekněze v Bavorském Gmainu v jedné bývalé selské usedlosti. Bydlí zde malá komunita a zajišťuje další vzdělávání a zdravotní pobyty. Několik mladých mužů se zde připravuje na vstup do semináře v Griciliano, jiní se starají o hosty. Pěstuje se tu tradiční liturgie, společný zpěv hodin a každodenní hodinová adorace před vystavenou Nejsvětější svátostí. Srdečná pohostinnost a pečlivý duch domu vytvářejí zde prostředí »ostrova víry« s veškerou charakteristickou atmosférou Institutu. Na schodišti domu stojí velká socha sv. Josefa, která připomíná, že je třeba si stále uvědomovat Boží přítomnost a důvěřovat v Boha, od kterého pochází veškerá radost a útěcha.

Vzor v Matce Boží

Tato důvěra v Boha má svůj vzor: hlavní patronkou Institutu je Panna Maria počatá bez poskvrny hříchu. Jí zasvětil prior Institutu své dílo, kněze, kleriky i seminaristy. Mariánská úcta tvoří korunu spirituality, která musí vyprávět v bouřích naší doby. Bez křečovitosti a přepjatosti slouží tento Insti-

Seminaristé při společné modlitbě

Ježíš ze svatostánku:

Nemusíš mnoho vědět, aby ses mi zalíbil, stačí, když mě ve-lice miluješ. Rozmlouvej se mnou, jako bys rozmlouval se svým důvěrným přítelem.

Chceš mě poprosit o něco pro druhého? Řekni mi jeho jméno a co mám pro něho udělat. Žádej mnoho, neboj se. Pověz mi o chudých, které chceš potěšit, o nemocných, které vidíš trpět, o zbloudilých, které bys chtěl přivést zpět na správnou cestu. Řekni mi o všech alespoň JEDNO SLOVO.

(Podle sv. Antonína Marii Clareta 1807-1870)

Tomu, který za nás tolik zlého vytrpěl a tolik dobrého nám prokázal a ještě v budoucnu prokáže, tomu at' každé stvoření, které je na nebi i na zemi, v moři i podsvětí, vzdává chválu, čest, slávu i dobrořečení, poněvadž on je naše síla a statečnost, jedině on je dobrý, on sám je nejvyšší, on sám je všemohoucí, podivuhodný, přeslavný a sám svatý, hodný chvály a pozeňnaný po nekonečné věky věků. Amen.

Sv. František z Assisi

tut cíli vychovat dobré kněze pro nové tisíciletí. Každý z těchto mladých mužů ví, že na něho nečeká žádná lehká práce. Nechybí a nebudou chybět zkoušky a útoky. Chudoba je zde samozřejmá, protože Institut žije jen z milodarů. Ale nikdo z nich není proto sklíčený anebo ustrašený. Vědomí, že slouží Kristu Králi, dodává odvahy dále pracovat tam, kde jiní

prohlašují, že je každá námaha marná. Takové kněze Církve potřebuje. A tak přes obtíže zůstávají všichni rozhodnutí vytrvat, protože vědí, že všechno, co v posledních letech zde vzniklo, je dílem milosti. Prior stále opakuje: »Ne my zachraňujeme Církve, ale Církve zachraňuje nás.«

Gettrud Willweber
Der Fels 11/95, překl. -ra-

Alexandrina – seraf lásky (15)

Alexandrinina radost z návratu domů naneštěstí netrvala dlouho. Přišel dopis od P. Pinha. S hlubokou lítostí vysvětloval, že jeho důležité povinnosti v jiné části země mu již nedovolují, aby byl nadále jejím duchovním vůdcem. To byl strašný otřes, ale následovalo ještě něco horšího. Její tělesný stav se zase prudce zhoršil a ke konci roku 1943 dosáhly její bolesti opět nesnesitelného stupně. Sténajíc v agónii a bolestně zasažena ztrátou duchovního vůdce, povzdechla si Deolindě, že to je jistě její konec. Po přijetí posledního pomazání prožila druhou mystickou smrt – zdoluhavou křeč oslepující bolesti, která ukazovala na jistý druh zhroucení a zpopelavění jejího těla. Pohled na tak nevýslovné utrpení vháněl slzy soucitu do očí nekonečných zástupů poutníků, kteří přicházeli úpěnlivě prosit o účast v jejich nepřetržitých modlitbách. Byl mezi nimi i její bývalý zaměstnavatel, který se při pohledu na její zubožený stav zhroutil. Plakal: „Je to světiče... A to pomyšlení, že je na tom lůžku bolesti křížována mou vinou!“

Zdávalo se, že s úděsným utrpením roste intenzita jejich opakovaných extází. Ve svém životopise píše o prožívání nevýslovných muk pekla a očistce. Tento dlouhý popis připomíná hroznou vizi pekla, kterou viděly tři fatimské děti 13. července 1917, jak ji zaznamenala sestra Lucie. O očistci Alexandrina napsala:

Na svátek Krista Krále roku 1943 jsem pocítila, že mé tělo zcela skončilo. Nelze slovy vyjádřit, jakou bolest jsem v té chvíli cítila. Ó můj Bože, jaké utrpení, jaké je to utrpení! Cítila jsem, jak mnou procházejí plameny. Zdávalo se mi, že cítím jejich hrozný žár díky velké žizni, kterou jsem trpěla, ale mý-

lila jsem se. Tyto plameny páli stále. Nebyly to plameny tohoto světa. Měly jas, který byl okouzlující. Procházelý mnou hodiny a hodiny a mučily mé smysly. Šlehalo do obrovských výšek... a působily mi nepopsatelné bolesti, ale přesto jsem byla nucena znovu se do nich vrhat, abych se jimi očistovala.

Tyto agónie sílily jejím nepřetržitým vnitřním prožíváním pašijového utrpení Pána Ježíše, které začalo na Velký pátek roku 1942 a které mělo trvat až do její smrti. Bolest, kterou zakoušela, byla ještě ostřejší než za předchozích pašijových extází, ale své lůžko už nikdy nepouštěla. Někdy byla její hrozivá muka přerušena záblesky extatické úlevy. Například 5. srpna 1944 píše, jak Pán Ježíš vstoupil, ujal se jejího zmučeného těla a její duši dovolil uniknout ze svého žhnoucího žaláře bolesti, aby strávila den nevýslovné radosti v nebi. Avšak jas brzy vymizel a ona se opět ocitla uvězněna ve výhni agónie.

Když několik rodinných přátel vidělo, jak je sklíčena, naléhavě prosili věhlasného salesiánského kněze P. Umberta Pasqualeho, který působil asi 140 km jižně, aby ji navštívil a přinesl jí útěchu podle svých možností. Salesiánský kněz váhal hlavně proto, že navzdory lékařskému potvrzení stále kolovaly o Alexandrinině postu zlomyslné řeči. Konečně napsal P. Pinho, který byl až na druhém konci země, a přesvědčil ho, aby jel, a trval na tom, že její půst a mysticismus je naprosto pravý.

P. Pasquale druhé vybidnutí nepotřeboval. Ihned odjel do Balasaru, a když s vizionářkou strávil dva dny, uvědomil si mimořádný rozměr její duše. Během své druhé návštěvy ji požádal, aby mohl mít účast v jejich modlitbách a utrpení.

Odpověděla: „Jak vám mohu nevyhovět, když jste mým druhým duchovním vůdcem?“ Kněz byl překvapen touto nečekanou odpovědí a rozhodl se, že se nejprve poradí s P. Pinhem. Ten ho znovu ujistil a naléhal, aby duchovní vedení přijal. Dodal: „Je vaše. Svěřuji vám ji. Pán Ježíš vám dá světlo, abyste ji vedl.“

Salesián byl upokojen a svůj nový úkol ihned přijal. P. Pinho později uvedl: „Přiznávám se, že to pro mne byla veliká úleva, když jsem viděl, jak Boží Prozřetelnost tak vhodně doplnila Alexandrininu nedostatečnost osobou P. Umberta Pasqualeho, salesiánského novicmistra, kazatele a spisovatele. Ve velmi těžkých okolnostech měl této nemocné poskytnout stále a osvěcující vedení.“

P. Pasquale si byl vědom, jak citlivý úkol je vedení tak výjimečné duše, a dlouze a vroucně se modlil o rozvážnost a moudrost, která byla dána jeho předchůdci. Začal tím, že v září 1944 požádal Alexandrinu, aby zapsala všechno, co se v jejím životě událo, aby mu to umožnilo získat hlubší pochopení jejího mysticismu. V průběhu následujících let diktovala Deolindě několik set stran strojopisu, který zachytil její celý životopis. Představuje jeden z nejdůležitějších dokumentů, které se v současné době zkoumají v Římě v souvislosti s procesem jejího blahorečení.

P. Pasquale ji rovněž poprosil, jestli by mohla část svého utrpení a nepřetržitých modliteb zasvětit záchraně mládeže. Odpověděla okamžitě a 26. února 1945 se stala salesiánskou spolupracovnicí. V tomto postavení obětovala své neustálé bolesti a modlitby ve spojení se salesiány na celém světě za spásu duší, zvláště mladých lidí, a za posvěcení všech spolupracovníků. Salesiáni byli její odvahou a ochotou tak dojata, že jí udělili zvláštní diplom členství. Když jí ho P. Pasqua-

le předával, požádala ho, aby byl umístěn u její postele, „abych ho měla stále na očích“.

Její velkorysá a nadšená účast v díle salesiánské spolupracovnice podnítila salesiánské otce do té míry, že jí darovali krásnou bílou lilii z hedvábného saténu, vyrobenou na Karmelu ve Fatimě, aby jí po smrti byla vložena do rukou. Když ji přijímala od svého duchovního vůdce, v bolestech se usmívala a se zájímavým řekla: „Mám z té lilie takovou radost... Ale co mám udělat, abych si ji zasloužila? Když se podívám na své zásluhy, nasměla bych dostat nic.“ Deolinda Alexandrině lilii pomalu otáčela, aby na jejích lístcích mohla přečíst některé ze svých dřívějších výroků o své touze konat eucharistické zadostiučinění a obětovat se za hříšníky. Na stonku lilie byla přivázána hedvábná stužka s nápisem: „Své spolupracovnici – salesiáni.“

Aby svou náklonnost k salesiánům ukázala nějakým hmatatelným způsobem, vlastnoručně jim a jejich novicům psala malé duchovní dopisy. Když P. Pasquale komentoval jejich význam, poznamenal: „Jen Bůh ví, co ji to muselo stát. Jsme svědky toho, že jen při psaní prosté myšlenky na zadní stranu svatého obrázku jí na čele vyrazil pot a bolestí při tom téměř omdlela.“

Následující dopis je typický:

Ježíš žije!

Moji drazí novicové a salesiáni tak svatého domu, chtěla bych napsat každému z Vás, ale nemohu. Nemám sílu. Ale protože je mou povinností poděkovat Vám za Vaše svaté modlitby za mne, děkuji Vám všem dohromady. Ježíš a Jeho Matka Vám odplatí za takovou lásku. Vyprošuji Vám z nebe požehnání a milosti Pána Ježíše. Jenom toužím, abyste v Božském Srdci Ježíšově zaujímali stejné místo, jako jste obsadili

SVATÝ MARTIN

RYTÍŘ MILOSRDENSTVÍ XXXX.

Wilhelm Hünermann

v srdci mém, protože tak budete schopni přijímat cokoli. Všechny Vás mám tolik uvnitř svého srdce. Kéž Bůh odmění všechny, kdo mi napsali. Můžete si být jisti, že Ježíš Vám dá všechno, co potřebujete pro své posvěcení a pro spásu duší. Důvěřujte, důvěřujte! Ježíš bude vždy s Vámi! Vždycky se mnou počítejte na zemi a potom v nebi, kde Vás budu očekávat. V lásce se za mne modlete.

Vaše

ubohá Alexandrina

Jindy salesiánům poslala zbožný obrázek s těmito slovy na rubu:

Balasar 4. 1. 1945

Všem salesiánům

Budte nejmenší ze všech. Slepou poslušnost. Nikdy nehřešte. Trpte v tichosti. Milujte Ježíše. Milujte, jenom milujte!

ubohá Alexandrina Maria

Mezitím její hluboké extáze pokračovaly. Protože mnohá z těchto úděsných vytržení se nyní v Římě v souvislosti s jejím případem blahověčení zkoumají a vyšetřují, konečný úsudek o nich musí být vyhrazen. Jako několik největších svatých mystiků, i ona vstoupila v mystický sňatek s Ježíšem a od Panny Marie přijala královskou korunu. Následující rok bylo její srdce vyměněno za Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, jak se to stalo i sv. Markétě Marii Alacoque. Slyšela Ho, jak ji prohlašuje za „požehnanou mého Otce“, a přijala nevýslovnou výsadu nazírání na Nejsvětější Trojici. Krátce nato obdivuhodná extáze zjevila její proměnu v Krista. Zanícena serafickou láskou k Ježíši a Jeho Matce, podstoupila vznešená vytržení o zmrtvýchvstání a nanebevstoupení a andělským sborem byla proniknuta šípy nevýslovné lásky.

Pokračování příště

Pod žhavým sluncem šli po prašné silnici. Martin s velkou starostí pozoroval, že jeho průvodce zřejmě opouští síly. Při druhém noclehu Romana zachvátila prudká horečka. Ráno nebyl schopný jít dál. Tři dny a noci o něho biskup pečoval v nuzném obydlí, pak mu její smrt vyrvala z náruče. Se slzami v očích ho Martin uložil do hrobu vykopaného vlastníma rukama.

Když opět dorazil do Tours, čekala ho špatná zpráva. Maximus uvěznil dva statečné křesťany jeho biskupství, byli to hrabě Narses a prefekt Leucadius, oba věrní přívrženci císaře Gratiana. Byli převezeni do Trieru, kde je čekal přísný soud. Jejich ženy s pláčem prosily biskupa o pomoc.

„Mějte odvahu!“ těšil je. „Půjdu do Trieru a budu císaře prosit o milost.“

„NEJVĚTŠÍ VŠAK JE LÁSKA“

Ve svém ošumělém plášti stál Martin před velikým Maximem, který jej ve svém trierském paláci přijal v císařském purpuru, korunovaný diadémem zdobeným perlami. Muž, který jako chudý selský synek z nuzného španělského hnízda vystoupil na nejstmější výši, si zvědavě prohlížel biskupa v žebročném šatě.

„Těší mě tvá návštěva,“ oslovil ho, „celá Galie tě chválí jako svatého divotvůrce. Už dlouho si přeji vidět tě na vlastní oči.“

„Nemám žádný podíl na tom, co způsobila Boží dobrota a všemohoucnost,“ odpověděl biskup. „Byl jsem jen jeho pokorným nástrojem. Jako žebřák stojím před tebou.“

„Řekni mi, co žádáš!“

„Spravedlnost a milost! Prosím tě o propuštění hraběte Narsese a prefekta Leucadia.“

Přes císařovo čelo přelétla chmura, rozmrzele vybuchl:

„Nevíš, že byli oba mémi nejrozhořčenějšími odpůrci?“

„Zachovali císaři Gratianovi věrnost, kerou mu přísahali. Nežádáš totéž od svých poddaných? Proč je tedy chceš soudit pro ctnost, která musí být drahá i tobě?“

„Tvá řeč je smělá, biskupe Martine,“ užasle zvolal císař. „Kdo mi zaručí, že z nich nebudou nejnebezpečnější rebelové, když je propustím?“

„Já ti za to ručím, pane!“

„Lehkomyslné ručení!“ smál se Maximus. „Mohlo by tě stát život.“

„Co na mně záleží? Vždycky jsem víc miloval spravedlnost než svůj život.“

„Spravedlnost, říkáš? Osudy národů rozhoduje moc, a já mám moc.“

„Moc je u Boha. Bez něho je i moc krále ubohá. Ne moc, ale spravedlnost je ozdobou králů. Nezapomínej na slova knihy Přísloví: ‚Spravedlnost vyvyšuje národ, ale hřích dělá národy chudými!‘“

„U Boha, ty se mi líbíš!“ zvolal císař. „Tvá řeč je hodná biskupa a dělá dobře starému vojákovi, přesycenému nudným lichocením. Ale řekni sám: není to chytré, zašlápnout doutnající jiskru dřív, než povstane z popela a stane se zhoubným požárem? Proto nemohu omilostnit muže, za které prosíš, protože by mohli podnitit nebezpečný oheň.“

„Boj se ohně Božího, pane, a ne ohně od lidí!“

„S tebou se nemohu přít. Už o tom nemluvme! Co jinak žádáš?“

„Prosím o milost pro své bloudící bratry, kteří trpí ve tvém vězení.“

„Myslíš kacíře Prisciliana? Skutečně, udivuješ mě čím dál víc! Jak můžeš prosit za člověka, který mate duše a jako rvavý vlk vpadl do svaté církve?“

„Protože je člověk, a ne vlk! Tobě však, císaři, ho nepřisluší soudit. Řešit spor o víru, to není tvá věc, ale věc církve.“

„Mnoho tvých bratří v duchovním úřadě mě přesvědčuje o opaku. Každý den mě zapřisahají a žádají smrt pro bludaře a všechny jeho přívržence.“

„Neexistuje slovo, které by vyjádřilo, jak hluboce se za to stydím,“ s velkou hořkostí odpověděl biskup. „Bůh nechce smrt hříšníka, ale aby se obrátil a byl živ. Ostatně násilí v boji duchů nic nezmuže. Tři sta let se císařové snažili zničit křesťanství ohněm a mečem, ale mezi jejich hranicemi a mučičími nástroji svatá církev úžasně zesílila. Ani blud nepřekonáme tím, že uděláme mučedníky. Je to tedy nejen zločin, ale i hloupost, zabíjet lidi pro jejich víru, ať by byla jakkoli bludná.“

„Řekni to biskupovi Itaciovi a jeho druhům!“

„Nemám žádné spolky s těmi, kdo od tebe žádají krev svých bratrů.“

„Jak vám mám učinit po právu, když jste mezi sebou nejednotní?“

„Zkoumej před Bohem své svědomí a jednej podle jeho příkazu!“

„Přerušme tento rozhovor. Chci si to rozmyslet. Později budeme mluvit dál. – Příklad dnes večer k mé tabuli!“

„Nemohu přijmout tvé pozvání,“ odpověděl Martin.

Císař se předklonil, upřeně pohlédl na biskupa, pak se hloucně rozesmál.

„Chápu, myslíš, že musíš odmítnout mé pozvání kvůli svému hrubému šatu. Z toho si

Pokračování na str. 12

Maria – matka Církve

»Prohlašujeme Pannu Marii za Matku Církve«

Je třeba si přečíst několikrát velkolepou 8. kapitolu konstituce *Lumen Gentium* II. vatikánského koncilu, abychom pochopili, s jakými pocity oznámil Pavel VI. tato slova 21. listopadu 1964. Ani po třiceti letech jsme nedokázali vyčerpat obsah těchto slov, že Maria je Matkou Boží a Matkou Církve: tyto dvě skutečnosti, tyto dvě pravdy se hluboce prolínají.

Žijeme v době, kdy lidé utíkají před křížem našeho Vykupitele; musíme si vyslechnout slova, která Ježíš přibitý na kříž řekl své Matce a svému milovanému učedníkovi Janovi několik okamžiků před svou smrtí: *Ženo, hle tvůj syn. To je tvá Matka* (J 19,26–27).

Tím je řečeno všechno. Jestliže Jan nyní přijímá Marii za svou Matku, pak jen proto, že to máme udělat i my. Byl svědkem toho, jak Ježíšovi probodli Srdce (srov. J 19,31–37), ze kterého se zrodila svátost Církve. Když Ježíš dal Marii za Matku, dal na svém kmeni lásky vzniknout Církvi.

Také o Letnicích bylo 12 apoštolů v horní místnosti spolu s Pannou Marií (srov. Sk 1,14; 2,1); Maria je tam, aby svou »modlitbou prosila o dary Ducha« (LG 59), skrze které se zjeví Církev. Nyní začíná to obdivuhodné a úžasné putování Církve, jehož předobrazem je Panna Maria.

»Maria patří nerozlučně ke Kristovu tajemství a patří také k tajemství Církve od samého

jejího počátku, ode dne jejího vzniku.« (Jan Pavel II.: *Redemptoris Mater*, 27)

Mariino mateřství je od počátku Církve ve spojitosti s tajemstvím Kristovým (za Matku Boží byla Maria vyhlášena na koncilu v Efesu r. 431). První dvě mariánská dogmata: o Mariině mateřství a o Mariině panenství pocházejí z prvních století a vnášejí světlo a mimořádnou vyváženost do tajemství Krista jakožto pravého Boha a pravého člověka. Obě poslední mariánská dogmata, o Mariině neposkvřněném početí a nanebevzetí, vznikla v nejnovějších dějinách Církve (1854 a 1950) a otevírají nám vlastní Mariino tajemství. Svě určení a své povolání chceme chápat ve světle Mariiny role v plánu spásy: Maria jako Matka Církve!

Zde je třeba vstoupit do rockového pohledu Jana Pavla II.,

kteří v encyklice *Redemptoris Mater* věnoval třetí oddíl mateřskému prostřednictví Panny Marie. První část encykliky má titul »Maria v tajemství Krista«, druhá »Maria v tajemství Církve«. Ve třetí části se hovoří o tom, že Maria, která nás ve své zvláštní a jedinečné plodnosti nese ve svém lůně, a to s plnou odevzdaností sebe samé, své osoby ve službách plánu spásy Nejvyššího (RM 39). Každé Mariino prostřednictví je spojeno se skutečností jejího mateřství.

To, co dělá matku matkou, je, že je dárkyní života, že porodila děti. Jestliže chápeme Marii jako Matku, porodila nejen jednoho každého z nás, ale porodila také Tělo Církve, Tělo Kristovo. Když porodila Ježíše, Hlavu mystického Těla, pak nutně musela porodit i vyvolené jako údy tohoto Těla. Matka nepřivádí na svět hlavu bez těla stejně jako nepřivádí údy bez hlavy (L. M. Grignon, *Zlatá kniha* 57).

Budme si vědomi této mimořádné a jedinečné role Panny Marie, role, která má svůj základ nikoliv v přirozenosti, ale v milosti, to jest role být Matkou, která má sjednocovat v Bohu všechny děti Církve a všechny lidi světa. Ježíš Kristus je jediný Prostředník mezi Bohem a lidmi. Maria je skrze zvláštní milost jakožto Matka účastnicí tohoto prostřednictví. V tomto smyslu je »Prostřednicí všech milostí«.

Dovolme Marii, aby řídila naše srdce, naše společenství na různých místech Církve, aby skutečně mohla být naší Matkou, rozevřít svou náruč a obejmout všechny své děti, zvláště ty zraněné, které postávají na prahu naší Církve; aby nás mohla vzít do náruče jako »Pietta« a svou vírou a nadějí nás pronesla naší malou smrtí z tohoto na onen svět až k okamžiku, kdy spolu s Kristem vstaneme z mrtvých.

SVATÝ MARTIN – pokračování ze str. 11

nic nedělej! Když jsem ve španělských horách hlídal kozy, pobíhal jsem v rozedraných hadrech.«

„Mé šaty nejsou důvodem mého zdráhání, pane.“

„Nejsou? Tak co tedy?“

„Dovol mi, abych byl upřímný! Jako katolický biskup nemohu přijmout pohostinství muže, který svému císaři vzal trůn i život.“

Maximus vyskočil, bledý hněvem, prudce přistoupil k biskupovi, v jeho očích se nebezpečně jiskřilo. V Gallovi, který byl teprve nedávno vysvěcen na kněze a jako průvodce opata stál skromně stranou, se zastavilo srdce. Martin však neustoupil ani o píď, když císař ostrým hlasem zasyčel:

„To se mi opovažuješ říci, nestoudníku? Nevíš, že mám moc tě pro jedno takové slovo usmrтит?“

„Můj život není ve tvé, ale v Boží ruce. Nemáš nade mnou žádnou moc.“

Před pevným, tichým pohledem biskupa císař ustoupil, těžce dopadl na sedadlo trůnu, zmateně si rukama zakryl oči.

„Nevím, co mě k tomu vede, abych se před tebou zodpovídal,“ řekl konečně tichým hlasem, jako přemožený člověk.

„Přesto to dělám. Naslouchej mi! Ne já, ale moji vojáci, kterým jsem velel, mě udělali císařem, protože už nemohli snést Gratianovo panování. Byla to chvíle nejvyššího nebezpečí pro říši. Nebezpečně to kvasilo ve všech provinciích. Na Dunaji a Rýnu čekali barbaři na všeobecné povstání, aby vpadli do říše. Kdybych toho dne rozhodně na sebe nestrhl moc, kterou mi nabídli, a nezbavil vesla slabocho Gratiana, byla by říše ztracena. Ale poznal jsem v jásetu svých legionářů, kteří mi hodili purpur na ramena, vůli a pověření Boží, kterým jsem se nesměl vyhýbat. Gratiana jsem nedal zabít. Bez mého příkazu ho můj jízdní generál

Andragathios, pontský Řek, vlekl do Lugduna, kde mu vrazil dýku do hrudi. Můžeš mě za jeho unáhlený čin odsoudit?“

„Bůh, který vidí do srdcí lidí, bude tvým soudcem. Když mluvíš pravdu, odpusť mi, že jsem tě nespravedlivě odsuzoval! Jsem chudý mnich a málo vím o jednání velkého světa.“

„Přijímáš tedy mé pozvání?“

„Když mi slíbíš, že propustíš Narsese a Leucadia a ušetříš život Prisciliana a jeho přívrženců!“

„U Boha!“ smál se císař. „Každý druhý by si považoval za největší čest sedět u mého stolu, ale ty si kladeš podmínky, jako bys byl pán a já tvůj služebník. Ale budiž tedy! Udělám, jak žádáš.“

Když opustili palác, řekl Galus biskupovi: „Kdybys věděl, jak jsem se třásl o tvůj život, když jsi Maxima nazval zlodějem trůnu a vrahem císaře!“

„Tvůj strach byl pošetilý,“ usmál se Martin. „Ani vlas nám nikdo nezkrví bez Boží vůle.“

Pokračování příště

Př. -Iš-

□ Zřízení nové řeckokatolické farnosti

První řeckokatolická farnost na území královéhradecké diecéze byla zřízena při kostele Sedmibolestné Panny Marie v Pardubicích 4. dubna 1998. Ustavovací dekret s jmenováním faráře přečetl zástupce řeckokatolického exarchátu v Praze **kancléř P. Milan Hanuš**. Při zahájení liturgie byl věřícím představen první duchovní tohoto farního společenství **P. Antonín Sokol**. Spolu s ním celeburovali tři kněží, kteří byli v době totality tajně vysvěceni a nedávno včleněni do řeckokatolické církve. Společenství asi 80 věřících prosilo v modlitbách o Boží požehnání pro další apoštolskou činnost křesťanů východního ritu v této nové farnosti.

ČBK

□ Bohoslužby v chrámu smíření

Zvonková: **První letošní bohoslužba v „chrámu smíření“** v bývalé obci **Zvonková** na Českokrumlovsku se konala v sobotu **18. 4. ve 14.00 hodin**. Zvonková byla v padesátých letech prakticky srovnána se zemí a její původní obyvatelé vyhnáni. Komunistickou armádou zcela zdevastovaný novogotický kostel prošel v průběhu devadesátých let generální opravou z iniciativy česko-rakouské skupiny pro obnovu tohoto místa. Jedná se o jeden z řady „chrámů smíření“ v česko-německém a česko-rakouském pohraničí, které slouží

Boha poznáme jen skrze Ježíše Krista, ale i sebe poznáváme jen skrze Ježíše Krista.

Blaise Pascal

Pán snímá z nás často v trpkém očišťování vrstvu za vrstvou, až narazí na poslední tvář. Tato poslední tvář je pak Jeho tvář.

k vzájemnému setkávání lidí z obou stran naší hranice, které spojuje jednak společná víra v Boha a jednak země, v níž se narodili. Kostel ve Zvonkově je zajímavý i tím, že místní duchovní správce **P. Engelmar Unzeitig** (1911–1945) byl pro své protinacistické postoje 21. 4. 1941 zatčen gestapem a zemřel v koncentračním táboře Dachau 2. 3. 1945. Pro své nasazení při ošetřování nemocných spoluvězňů byl nazýván „andělem blížeňské lásky“ a v současné době běží přípravný proces jeho blahověčení. Okenní vitráž s podobou P. Unzeitiga ve věžeňském oděvu je součástí výzdoby renovovaného kostela. Další bohoslužby jsou na tomto novém poutním místě plánovány **16. 5., 25. 7. a 25. 10., vždy ve 14.00 hodin**.

ČBK

□ Zkrálovéhradecké diecéze

Sobota 18. dubna byla pro hradeckou diecézi bohatá na duchovní události: Světící biskup Mons. Jos. Kajnek oslavil (ve vší tichosti) své 49. narozeniny, diecézní biskup Karel Otčenášek 78. výročí svého křtu, jeho předchůdce biskup dr. Mořic Pícha se narodil právě před 129 roky. K těmto oslavencům je třeba připojit i exarchu řeckokatolické církve Ivana Ljavince, jemuž oba hradečtí biskupové přijeli blahopřát do Prahy k 75. narozeninám. Otec Karel s ním vzpomínal také na společně prožité utrpení a pronásledování kněží a věřících církve řeckokatolické a římskokatolické v komunistických kriminálech. V řeckokatolické katedrále sv. Klementa v Praze se oslavy zúčastnil také slovenský biskup Mons. Hirka, pražští světící biskupové Mons. Paďour a Mons. Malý a moravský arcibiskup Mons. Jan Graubner. Společná mše svatá i celé setkání znamenaly posílení vzájemnosti církve řecké s římskou a přes osobu biskupa Hir-

ky též posílení přátelství mezi Čechy a Slováky.

Biskup Otčenášek se dopoledne zúčastnil spolu s kardinálem Vlkem znovuvysvěcení kostela sv. Bartoloměje v Bartolomějské ulici v Praze. Mons. Karel Otčenášek pozdravil i za venkovské diecéze setkání v místě hrůzy výslechů StB. Kardinál Vlk zdůraznil ve své promluvě, že poslední slovo má Bůh a že by do kostela sv. Bartoloměje měl přijít celý národ. Shromážděně pozdravil také britský velvyslanec a tlumočil, že princ Charles věnuje na obnovu kostela a kláštera šedých sester sv. Františka, jimž byl objekt vrácen, velkou finanční částku.

V katedrále sv. Ducha v Hradci Králové se konala za vedení litoměřického biskupa ThDr. Koukla a s účastí o. biskupa K. Otčenáška 2. duchovní obnova z novény v rámci Roku Ducha sv. Obnovy se zúčastnilo na 700 věřících třetího věku spolu s asi 20 kněžími. Obnova byla zaměřena především na seniory, což se projevilo v dopoledním proudu modliteb, zpěvů i zamyšlení nad svatodušními citáty z Bible, dále v katechezi o Duchu svatém (P. B. Bělík z Kladna-Rozdělova a P. MUDr. Lad. Kubíčka z Bohušovic nad Ohří) i v odpoledních tématech: Nebojme se mluvit o smrti (MUDr. M. Svatošová z hospice v Červ. Kostelci), Jak se u nás schází společenství seniorů (manželé Matyášovi z Pardubic), a Spiritualita třetího věku čili Dobrodružství seniorů s Duchem svatým (Z. C. Fišer s manželkou). -hrk-

□ V Polsku začala působit sekta »Nejvyšší pravda«, která je známá tím, že způsobila plynový útok v tokijském metru. Podle mluvčího Výboru na ochranu před sektami Richarda Nowaka sekta pracuje v dokonalé konspiraci a může být vážnou hrozbou pro společnost.

SKS

SDRUŽENÍ PRO OBNOVU POUTNÍHO MÍSTA P. MARIE POMOCNÉ U ZLATÝCH HOR

vás srdečně zve na

POSVĚCENÍ MOZAIKOVÉHO OBRAZU P. MARIE POMOCNÉ,

které vykoná biskupský vikář ostravsko-opavský P. Jindřich Švorčík společně s P. Adolfem Schrenkem, donátorem obrazu.

Slavnostní posvěcení nového venkovního mozaikového obrazu bude následovat po mši sv., která bude sloužena v novém poutním kostele

V NEDELI 10. KVĚTNA 1998 V 15.00 HODIN

Při této slavnosti bude rovněž připomenut význam Svátku matek, který v tento den tradičně zde i jinde ve světě slavíme.

Mozaika byla vytvořena podle původního milostného obrazu z roku 1718, který namaloval malíř Schwarcer z Prudniku a který je dodnes zachován ve farním kostele ve Zlatých Horách. Mozaikový obraz o rozměrech 4x4 metry, složený z 80 tisíc prvků, byl umělecky zpracován v dílně VITRIL SERVICE v Zábřehu na Moravě.

PŘIJĎTE SPOLEČNĚ POPROSIT P. MARIÍ O POMOC A OCHRANU ŽIVOTA A ZA KŘEŠŤANSKÝ ŽIVOT V NAŠICH RODINÁCH

Spojení je zajištěno zvláštními autobusy ve

13.00 a 14.00 hodin z vlakového nádraží ve Zlatých Horách.

Zpět obdobným způsobem. Zvláštní autobus jede rovněž z Jeseníku od kostela ve **13.45 hodin**.

DOMINUM ET VIVIFICANTEM

38. Opravdu přes všechno svědectví, vydávané stvořením a spásou ekonomii, která je s ním spojena, je duch temnot (142) schopen ukazovat Boha jako nepřitele svého vlastního tvora, a především jako nepřitele člověka, jako zdroj nebezpečí a ohrožení pro člověka. Tímto způsobem je do lidské psychologie naočkovan satanem zárodek opozice vůči tomu, který je „od počátku“, a má být považován za nepřitele člověka a ne za Otce. Člověk je vyzván, aby se stal protivníkem Boha.

Rozbor hříchu v jeho prvotním rozměru ukazuje, že působením „otce lži“ bude v celých dějinách lidstva existovat stále puzení k odmítnutí Boha člověkem, ano, až k nenávisti: „sebeláska až k pohr-

dání Bohem“, jak se vyjadřuje svatý Augustin (143). Člověk bude nakloněn k tomu, aby viděl v Bohu své omezení, a ne zdroj svého osvobození a plnost dobra. Vidíme, že se to potvrzuje v moderní době, kdy ateistické ideologie usilují vykořenit náboženství na základě předpokladu, že náboženství radikálně „odcizuje“ člověka. Jako kdyby bylo člověku vyvlastněno jeho lidství, neboť tím, že náboženství uznává ideu Boha, připisuje mu to, co náleží člověku, a výhradně člověku! Odtud myšlenkový a praktický historicko-sociologický proces, v kterém dospělo odmítání Boha až k prohlašování jeho „smrti“. Nesmysl co do pojetí i co do slovního výrazu! Avšak ideologie „smrti“ Boha ohrožuje spíše člověka, jak ukazu-

je 2. vatikánský koncil. Rozebírá otázku „autonomie časných věcí“ a píše: „Vždyť tvor se bez Stvořitele ztrácí... Kromě toho: když se zapomene na Boha, lze těžko pochopit tvora.“ (144) Ideologie „smrti Boha“ snadno dokazuje ve svých účincích, že je teoreticky i prakticky ideologií „smrti člověka“.

4. DUCH, KTERÝ PŘETVÁŘÍ UTRPENÍ V SPASITELNOU LÁSKU

39. Ducha, který „zpytuje Boží hlubiny“, nazval Ježíš v řeči ve večeřadle „Parakleitem“. On je totiž od počátku „povoláván“ (145), aby „usvědčil svět ze hříchu“. Definitivně je povolán skrze Kristův kříž. Usvědčit svět z hříchu znamená dokázat zlo v něm obsaže-

né. To je totéž, co odhalit tajemství nepravosti. Není možné postihnout zlo hříchu v celé jeho bolestné skutečnosti bez „zpytování Božích hlubin“. Od začátku bylo temné tajemství hříchu ve světě zjevné na pozadí vztahu lidské svobody k Stvořiteli. Objevilo se jako úkon vůle tvora – člověka, který se staví na odpor Boží vůli: Boží spasitelné vůli. Dokonce byl tento úkon v rozporu s pravdou. Byl založen na lži nyní definitivně „odsouzené“. Na lži, která uvalila obvinění, trvalé podezření na samotnou tvůrčí a spásnou Lásku. Člověk

Nechceš spát za pecí? Máš rád přírodu a kopce? Chceš blíže poznat sv. Františka z Assisi? Pojeď na PRÁZDNINY SE SV. FRANTIŠKEM
 KDO? – chlápci
 KDE? – Staré Město pod Kralickým Sněžníkem (Jeseník)
A) VĚK: od 17 let
 KDY? – 1. termín: 5. 7. – 11. 7. 1998
 2. termín: 25. 7. – 1. 8. 1998
B) VĚK: 14 – 17 let
 KDY? – 1. termín: 16. 8. – 23. 8. 1998
 2. termín: 23. 8. – 30. 8. 1998
Přihlášky nejpozději 1 měsíc před termínem!
Kontakt: br. Serafín, klášter kapucínů, 783 96 Újezd u Uničova 1, tel: 0643 / 43 50 73

I Duchovní obnova pro mládež na téma MARIA A DUCH SVATÝ
 Fryšták 8. – 10. 5. vede P. Petr Vaculík.
 DIS 763 16 Fryšták 26, tel. 067 / 791 10 65.
I Duchovní obnova pro mládež od 18 let. Téma: LETNICE
 Fryšták, Dům Ignáce Stuchlého 22. – 24. 5.
 Vede P. Petr Vaculík, DIS Fryšták 26, 763 16, tel.: 067 / 791 10 65

Charita Hlučín přijme zdravotní sestru pro ošetřovatelskou a pečovatelskou službu v rodinách. Požadavky: Práci chápat jako službu trpícímu Kristu. Nástup možný ihned. Kontakt: Charita Hlučín, Mírové náměstí 24, 748 01 Hlučín, tel: 069/97 43 275

TÁBOR KATOLICKÝCH ESPERANTISTŮ V SEBRANICÍCH U LITOMYSLE
 Od 18. července do 1. srpna 1998 se opět uskuteční s mezinárodní účastí tábor katolických esperantistů v Sebranicích u Litomyšle. Tábor je akcí Mezinárodního svazu katolických esperantistů (IKUE) se sídlem v Římě. Organizačně jej zajišťuje Katolická sekce Českého esperantského svazu, která je současně sekci IKUE. Během táborového pobytu proběhnou kurzy mezinárodního jazyka esperanta pro začátečníky, pokročilé a kurz konverzační. Ubytování je v solidních dvoulůžkových stanech s podsadami. Kromě duchovní náplně (každý den mše sv. v táborové kapli Fatimské P. Marie) a výuce esperantu je věnováno dostatek času i na rekreaci, koupání, zpěv a příjemné posezení u táborových ohnů.
 Cena za táborový pobyt je nízká. Účast doporučujeme všem, kteří mají zájem o výuku mezinárodního jazyka, zvláště mladým od 14 let. Milé prostředí v pěkné přírodě dává předpoklad k prožití nezapomenutelných dnů dovolené či prázdnin.
Informace a přihlášky zašle: Katolická sekce ČES, Miloslav Šváček, Tršická ul. 6, 751 27 Penčice.

TÝDENÍK SVĚTLO NALEZNETE NA INTERNETU NA ADRESE

<http://web.telecom.cz/maticem>

V neděli 3. května 1998 v 11.00 hodin celebruje slavnostní bohoslužbu u dominikánů v Uherském Brodě apoštolský nuncius Mons. Giovanni COPPA.
 Při této příležitosti chceme poděkovat za výsadu plnomocných odpustků, kterou papež Jan Pavel II. v loňském roce udělil klášternímu kostelu Panny Marie Nanebevzaté. „Mimo to chceme osvědčit naši náklonnost vůči tomuto starobylému poutnímu místu i vůči všem věřícím obojího obřadu olomoucké církve a udělujeme natrvalo plnomocné odpustky, jež mohou získat věřící, kteří zbožně navštíví výše řečenou svatyni o první neděli v měsíci květnu...“ (z dekretu Jana Pavla II., kterým povolil korunovací milostného obrazu Panny Marie, Královny posv. růžence).
 Na výslovné přání Svatého otce se věřící jednou týdně modlí na jeho úmysly růžence před zmíněným obrazem. Každou první sobotu v měsíci se zde v 15.00 hodin shromažďuje společenství k růžencové pobožnosti a slavení eucharistie obětované za nejvyššího Velekněze a na jeho úmysly. Srdečně zveme i tebe!
Klášter dominikánů u Panny Marie Nanebevzaté v Uh. Brodě

Využijme letos poslední možnosti levných poutních zájezdů před schválením zákona o pojištění cestovních kanceláří, které zájezdy podstatně zdraží. Obětujeme pouť za očistění světa v souladu se zjevením Panny Marie v Garabandalu. Nabídka poutních zájezdů zašle: KCK MISIE, Masarykova 46, 75103 Brodek u Přerova. Telefon: 0641/74 11 50 nebo 0602/74 11 50.

Představujeme vám...

PRAMEN ŽIVOTA A SVATOSTI

P. Bernhard Siebers

15. května 1956 uveřejnil papež Pius XII. encykliku „Haurietis aquas“ o úctě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Encyklika „Haurietis aquas“ byla vydána k oslavě stého výročí svátku Srdce Ježíšova a působivě uzavírala období, které se horlivě věnovalo šíření pobožnosti k Srdci Ježíšovu. Jestliže dřívější staletí usilovala hlavně o to, aby tato pobožnost působila do šíře a na množství, budoucnost se musí postarat o to, aby tato pobožnost vedla k hlubšímu a opravdovějšímu křesťanskému životu. Kniha B. Sieberse využívá litaní k Srdci Ježíšovu pro rozjímavou modlitbu v duchu této encykliky.

Vydalo nakladatelství
Matice cyrilometodějské s. r. o.,
brož., formát A5, 196 stran,
cena 91 Kč

Když se modlíme k Srdci Ježíšovu, naše pozornost a úcta nezůstává stát u tělesného srdce. Naopak! Slova „Srdce Ježíšovo“ nebo pohled na obraz Jeho Nejsvětějšího Srdce působí, že se otevřou dveře, které nás pustí ke Kristu, a v Kristu pak zažijeme přemocnou sílu Jeho lásky.

Symbol Ježíšova Srdce má proto působit jen jako hlasatel, který vidí svůj úkol v tom, že ukáže na Krále a na cestu k němu. Pochopíme-li správně symbol Ježíšova Srdce, přitáhne naši osobu magickou silou ke Kristu a přivede nás k tomu, že se zcela dáme Jeho lásce...

(Úryvek z knihy)

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1

MIMOŘÁDNÁ NABÍDKA PRO ODBĚRATELE SVĚTLA K VÝROČÍ SVATOŘEČENÍ JANA SARKANDRA 6. KVĚTNA

Pokud k objednávkě přiložíte kupon z této nabídky, obdržíte vybrané knihy za mimořádnou cenu.

CHVÁLA SV. JANA SARKANDRA

K. Schulz, J. Dokulil, I. Slavík,
Fr. D. Merth, J. Mazáč, V. Veselý,
R. Závodný, Zd. J. Čech

Bibliofilský tisk graficky ztvárněný

Zdiradem J. K. Čechem Vydala

Metropolitní kapitula u sv. Václava v Olomouci

106 stran, 73 Kč

MIMOŘÁDNÁ CENA: 30 Kč

KNĚZ A MUČEDNÍK JAN SARKANDR

Sborník ke svatořečení

Sestavil prof. ThDr. Jaroslav Němec
a prof. ThDr. Vojtěch Tkadlčík

Z obsahu: Kněz a mučedník (Jindřich Zd. Charouz),

Je svatořečení Jana Sarkandra oprávněné?

(Rudolf Zuber), Rozbor dokumentů (Jaroslav Němec) aj.

Brož., 128 stran + obrazová příloha, 60 Kč

MIMOŘÁDNÁ CENA: 10 Kč

OBRÁZKY SV. JANA SARKANDRA

A SV. ZDISLAVY

MIMOŘÁDNÁ CENA ZA 10 KS: 1 Kč

**Pláceno převodem
706 035**

Novinové výtahy

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcbiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Nezámená to však, že udeřovateli schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticecm@telecom.cz; http://web.telecom.cz/maticecm). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasní správou novou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TYPENÍKŮ, Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 dne 23. 8. 1993. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Protišestná redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud 83; podávání novinových zásilek povoleno SF, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Protišestná redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevýžadané nezveřejněné příspěvky nevracíme.